

Kysymykset ja vastaukset 11.3.2020 Tukihakukoulutuksessa

1. Esiintyneet henkilöt ja heidän vastuualansa

- Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokaosasto
  - Juha Palonen, maatalousyksikkö
  - Sanna Koivumäki, maaseudun kehittämissyksikkö
- Ruokavirasto, Maatalousosasto
  - Noora Malkamäki, viljelijätukiyksikkö. (Hakumateriaalien ja -koulutusten koordinointi)
  - Markku Kuoppa-aho, viljelijätukiyksikkö. (Ympäristökorvaus)
  - Riikka Klemola, viljelijätukiyksikkö (Ympäristösopimukset)
  - Antti Hietala, viljelijätukiyksikkö (Luomu)
  - Jussi Joutsiniemi, viljelijätukiyksikkö (Perustuki, varantoasiat)
  - Juha Kippo, järjestelmäkehitysyksikkö (Yksikönjohtaja)
  - Kati Törmä, viljelijätukiyksikkö (Pinta-aratukien tuoteomistaja, Tukisovellus/Vipu)
  - Mirka Holmén, viljelijätukiyksikkö (Perustuki, viherryttäminen, tukioikeudet)

2. Milloin päätös monitoroinnin käyttöönotosta tulee viimeistään tehdä, jos monitoroinnilla tarkastetaan pinta-arat ja kasvit esim. vuonna 2022?

- Monitoroinnilla EI tarkisteta pinta-aloja, se tapahtuu LPIS järjestelmässä, jonka ajantasaistussykli muuttuu 3 vuotiseksi. Monitorointi on joka tapauksessa otettava käyttöön uuden ohjelmakauden (jatkossa strategiasuunnitelmakausi) alussa. Päätös siitä, käytetäänkö järjestelmää korvaamaan perinteistä valvontaa, on tehtävä käyttöönottoa edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos uusi ohjelmakausi alkaa 2022, on päätös monitoroinnin käytöstä valvonnassa tehtävä 2021 loppuun mennessä.

3. Voiko koronavirusepidemia aiheuttaa huippukokouksen siirtymisen ja sitä kautta Cap uudistuksen siirtymisen vuoteen 2023?

- Kyllä voi. EU-kokouksia- on jo peruttu tältä keväältä ja seuraavan huippukokouksen ajankohtaa ei ole vahvistettu. Tämä luonnollisesti hidastaa asioiden käsittelyä, koska virallisia kokouksia ei ole mahdollista järjestää videokokouksina etänä.

4. Mitkä tuet (suorat tuet) lasketaan mukaan pakolliseen tukikattoon?

- Linjaus tästä tulee todennäköisesti rahoituskehysten yhteydessä. Tällä hetkellä esitys on muotoiltu niin, että siihen laskettaisiin vain tuotannosta irrotettu perustulotuki.

5. Oli puhetta uusista kriisituista. Mille sektoreille nämä olisivat tulossa?

- Tulevia kriisejä varten pyritään EU-tasolla varautumaan tulevilla kaudella mm. kriisivarauksella. Tämä olisi samaa suuruusluokkaa kuin tällä kaudella, mutta se ei enää edellyttäisi nykyisenkaltaista mutkikasta suorista tuista vuosittain irrottamista. Muutoin kriisivälineet säilyvät melko lailla ennallaan. Kriisit ovat ennakoimattomia tapahtumia,

joista nyt esimerkkinä koronavirüs, jonka vaikutuksia ei vielä kokonaan tiedetä eikä siten toimenpiteitäkään tai kohdentumista sektoreittain.

- 6. Onko pellon raivaukseen esim. saarekkeiden poistoon ja reunan oikaisuihin tulossa rajoituksia uudelle kaudelle? Saako nämä ed. mainitut pienet lisäykset korvauskelpoisuutta kauden alussa, koska nämä pienet korv. kelvottomat alat työllistävät sekä hallintoa, että viljelijöitä.**
  - Asiasta ei ole päätöksiä. Raivausta metsästä pelloksi olisi ilmastotavoitteiden vuoksi hillittävä.
- 7. Pysyvän nurmen käsite/käyttäytyminen tulisi selventää. Viljelijöillä ongelmia ymmärtää mitä pysyvä nurmi tarkoittaa. (Mm. viljelijäkirjeessä voisi asian ottaa esille ja esittää asia kansantajuisesti)**
  - Otetaan asia työlistalle.
- 8. Jos ekojärjestelmään pitää käyttää x € suorista tuista ja järjestelmä on viljelijöille vapaaehtoinen, niin onko riski että osa suorista tuista jää käyttämättä? Vai jaetaanko x € joka tapauksessa järjestelmään osallistuvien viljelijöiden kesken?**
- 9. Kullekin suorien tukien järjestelmälle määritellään indikaatiivinen tukisumma ja yksikkötuen vaihteluväli. Rahaa järjestelmien välillä voi siirtää tiettyjen sääntöjen mukaan, jos sitä jossain järjestelmässä kuluu suunniteltua enemmän tai vähemmän. Jos esimerkiksi ekojärjestelmään tulisi oletettua vähemmän hakemuksia, niin yksikkötuki voitaisiin nostaa maksimiinsa. Jos rahaa silti jäisi käyttämättä, niin sitä voitaisiin siirtää toisiin järjestelmiin, jos niiden yksikkötukitasoissa on vielä korottamisen varaa. Järjestelmä ei poissulje sitä mahdollisuutta, että rahaa voisi joissain tapauksessa jäädä käyttämättä. Voiko ehdollisuus viedä suojavaöhykkeiden kannattavuuden pois kokonaan rantapeltojen tai kaltevien peltojen muokkaamattomuuden kautta?**
  - Asiasta ei ole päätöksiä. Ehdollisuuteen liittyy ehtoja, jotka edellyttävät vähimmäismaanpeitettä ja maanmuokkauksen hallintaa, mutta valmistelussa on tässä vaiheessa (kevät 2020) lähdetty siitä, että suojavaöhykkeet säilyisivät osana ympäristösitoumuksen toimenpiteitä.
- 10. En täysin ymmärrä, miksi toimenpiteitä siirretään ehdollisuuteen ja niistä ei enää makseta.**
  - Eu-asetusluonnoksessa ehdollisuus muodostaa useille toimenpiteille pakollisen perustason. Kunkin jäsenvaltion on tarveanalyysin perusteella määriteltävä omat, aikaisempaa kunnianhimoisemmat toimenpiteensä kuhunkin ehdollisuuden vaatimukseen.
- 11. Monitoroinnin ja takaisinperinnän toiminta; missä vaiheessa voi tehdä takaisinperinnän? Nyt varmistettava, ettei tulossa takaisinperintää ennen kuin peritään, voi olla takautuvia perintöjä ja useita valvontoja**
  - Kysymys jää hieman epäselväksi. Monitoroinnin käyttöönotto vaikuttaa koko prosessiin ja asia on vielä kehittelyn alla. Monitoroinnissa lähdetään siitä, että tukea ei makseta ennen

kuin monitorointitulos on selvillä. Tällöin takaisinperintää ei tarvitsisi tehdä.

Peltolohkokasterin päivityksen osalta voidaan joutua tekemään takaisinperintää, jos todetaan, että lohko ei ole ollut tukikelpoinen aiempina vuosina. Tällöin takaisinperintä tehdään tukihakuvuotta seuraavan vuoden keväällä/kesällä.

12. Pohjoinen tuki, ss-tuki: Pysyvätkö nykyiset viitemäärät perusteena jatkossakin?

- Pohjoinen tuki on liittymissopimuksen perusteella toteutettava pitkäaikainen tuki, jonka muutokset eivät ole suoraan kytköksissä CAP-uudistukseen. Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen perusteet eivät ole muuttumassa tukijärjestelmän sisällä, mutta järjestelmän jatkoa osana tukikokonaisuutta tullaan tarkastelemaan koko maan näkökulmasta lähiaikana.

13. Onko maatilan pinta-alan minimiin tulossa muutoksia?

- Asiasta ei ole tehty päätöksiä toistaiseksi.

14. Millainen on tulevan ohjelmakauden aktiiviviljelijän määritelmä?

- Uudella kaudella aktiiviviljelijän määritelmästä käytetään termiä tosiasiallinen viljelijä. Määritelmien täsmentämistä kansallisesti ei ole voitu tehdä, koska EU-asetusteksti, joka antaa määritelmiin reunaehdot, on luonnosvaiheessa. Vielä ei esimerkiksi ole varmaa, onko määrittely jäsenvaltiolle pakollinen vai vapaaehtoinen. Jos se olisi vapaaehtoinen, kansallista ratkaisua ei voi ennakoida. Olemme kuitenkin kartoittaneet mahdollisia keinoja tosiasiallisen viljelijän määrittelemiseksi. Yksi varteenotettava saattaisi olla pakollisen myel- vakuutuksen edellyttäminen. Keinoja voisi olla useampikin kuin yksi. Määrittelyä ei voi tehdä ainoastaan sellaisilla ehdoilla, joissa edellytettäisiin myyntituloa tai maataloustuotteiden tuottamista. Liioin suoraa yläikärajaa ei voitaisi hyvin todennäköisesti asettaa. Komissio katsoo sen olevan syrjivä peruste.

15. Eilisestä viestintäesityksestä jäi mieleen, että viestinnän tulisi olla selkeää, lyhenteet voisi selittää myös jos niitä käytetään. Kuluttajille viestintää tulisi lisätä huomattavasti. Maaseutu, yrittäminen siellä, tuotteet ja ympäristöystävällisyys tulisi saada kuluttajien tietoon eri kanavia käyttäen.

- Kommentti on oikeaan osuva. Viestinnässä maatalousuudistuksesta ja yleensäkin ruoantuotannon sekä maaseudun yritystoiminnan vahvuuksista on petrattavaa.

16. Ehdollisuus näyttää paisuvan siten, ettei ympäristökorvaukseen jää enää kovinkaan paljon toimenpiteitä mistä korvausta maksettaisiin. Olisiko järkevämpää lakkauttaa koko ympäristökorvausjärjestelmä lukuun ottamatta ympäristösopimuksia. Siirrettäisiin ympäristökorvauksen rahat ja toimenpiteet perustulotukeen, jolloin järjestelmissä ei olisi enää sitomusperusteisuutta ja yksinkertaistamista tapahtuisi tätä kautta. Luomusitoumus vain jäisi jäljelle, joka on järkevää säilyttää.

- CAP-asetusluonnos edellyttää, että II-pilarin (maaseudun kehittäminen) määrärahoista 30 % käytetään ympäristö- ja ilmastotoimenpiteisiin. Ilman ympäristösitoumusta tätä vaatimusta on vaikea täyttää. Lisäksi CAP-suunnitelman avulla on osaltaan toteutettava

suurta määrää vesiensuojelu-, luonnon monimuotoisuus- ja ilmastotavoitteista. Näiden tavoitteiden toteuttamisessa ympäristösitoumus on keskeinen toimenpide.

17. Koska alle 100 euron takaisinperintöjä ei enää kuulla, voiko myös päästä takaisinperinnän syyn selvittämisestä näissä tapauksissa? Työllistää kovasti ja niitä kertyy sovellukseen useita. Niitä ei käytännössä voi roikuttaa tukisovelluksessa niin kauaa kuin hallinto ohjeistaa, koska päätösurakasta kasvaisi haastavan suuri.

- Alle 100 euron tapauksissa ei tarvitse selvittää takaisinperinnän syytä, kun tietyn tukivuoden tukeen kohdistuu ensimmäisen kerran enintään 100 euron perimättä jättäminen. Perimättä jättämispäätös tulee kuitenkin tehdä vasta, kun ELY-keskuksen tukivalvonnat kyseiseltä tukivuodelta on asianomaisen tuensaajan osalta saatettu loppuun eikä valvonta aiheuta enää muutoksia takaisinperittäväan määrään. Perimättä jättäminen tehdään vasta lopulliseksi jäävälle takaisinperintäsummalle. Tämän selvittämistä tietenkin helpottaisi se, että Tukisovelluksessa olisi saatavissa valvonnan lopullisuutta koskeva tieto YT-alueiden käyttöön.

18. Maatalouden investointituki. Voitaisiko yt-alueille joskus avata selailumahdollisuus Hyrrän päätöksiin, nimenomaan tiedottamisen, hyvien käytäntöjen jakamisen ja tilojen tasapuolisen kehittämisen näkökulma edellä?

- Vaihtoehtona voisi myös olla helpommin toteutettava raportti, jossa näkyisi tarvittavat tiedot. Olisi ensin vain täsmennettävä, mitä tietoja kunnissa tarvitaan.

19. En ymmärrä mikä vaikeus tuntuu olevan tukioikeuksista luopumisessa. Miksi se ei voi olla normaali tukimuoto muiden joukossa? Mitä raiviot asiaan vaikuttaa? Eihän raivioille muutenkaan mitään tukia myönnetä tuosta vaan.

- Tukioikeuksista luopumisen suhteen näyttäisi olevan laaja yhteisymmärrys. Raiviot vaikuttavat siten, että jos (kun) luovumme tukioikeuksista, niin silloin uudet raiviotkin tulisivat suorissa tuissa tukikelpoiseksi. Tämä on sikäli ongelmallista, että se ei hillitse kasvihuonekaasupäästöjä aiheuttavaa turvemaiden raivausta.

20. Maatalous- ja maaseutuyrittäjien jaksamisen tukemiseen pitää saada jonkinlainen rahoitustyökalu. Investointien tukeminen on turhaa jos investointi lisää työmäärää ja heikentää yrittäjän jaksamista.

- Työympäristöä parantavat investoinnit ovat investointituen tukikohteena, tällä voidaan osaltaan parantaa myös jaksamista, ja neuvontatoimenpiteen kautta voidaan osaltaan helpottaa taakkaa ja tarjota apua esimerkiksi laskelmien tekoon. Investointia suunniteltaessa yhä enemmän pitäisi kiinnittää huomiota työmäärään, jaksamiseen ja työvoiman riittävyyteen. Toki investoinnin yhteydessä voidaan toteuttaa monia työtä helpottavia ratkaisuja. Yksi keino ovat myös erilaiset hankkeet, kuten Välitä viljelijästä.

21. Kun nykyisin Itä- ja Pohjois-Suomessa myyntiin tulevasta maasta menee rahastoille, säätiöille, miljonääreille ja myöhemmin ulkomaiseen omistukseen n. puolet, lisämaan hankinta maatilalle on mahdottomuus. Milloin toimiville tiloille saadaan rahoitusta lisämaan

hankintaan, saadaanko uusi maanhankintalaki tai muita instrumentteja? Tällä menolla maaseutu kyllä tyhjenee.

- Tuleva CAP-asetus mahdollistaisi maanhankinnan tukemisen vain hyvin rajoitetusti, lähinnä nuorille viljelijöille ja ympäristönsuojeluun rahoitusvälineiden kautta. Toistaiseksi valmisteilla ei ole maanhankintaa rajoittavia toimia.

22. Paljon uusia ja vanhoja velvoitteita tulossa viljelijöille. Miten yt alueet "myyvät" uudet järjestelmät tiloille kun tukirahaa on luvassa vähemmän? Vai luotetaanko, että kun tilojen talous on riittävän huono, niin tuet on pakko vain niellä karvoineen kaikkineen?

- Tukirahojen tasosta ei ole vielä tietoa. Tulevat vuodet näyttävät miten jäsenmaiden maksukyky kehittyi. Keskeisin syy CAP-uudistuksen hitaaseen edistymiseen on se, että rahoituksesta päättämisen ja ehtojen kiristämisen yhtälö on koettu vaikeaksi. Toimenpiteiden valinnasta riippuu, miten paljon kustannuksia todellisuudessa uusista vaatimuksista syntyy. Toisaalta monet viljelijöiden omistamat yritykset ovat omaehtoisesti ilmoittaneet pyrkivänsä hiilineutraaleiksi tietyllä aikavälillä. Tarvittavat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi ovat väistämättä osittain samankaltaisia, kuin nyt valmisteltavassa CAP-uudistuksessa.

23. Onko yläikäraja palaamassa takaisin?

- Näillä näkymin ei ole. Komission mukaan se ei ole hyväksyttävä kriteeri.

24. Voisiko tukioikeuden siirrot käsitellä niin, että ne näkyisivät viljelijällä Vipussa 1-2 viikon sisällä siitä kun on toimittanut siirtolomakkeet maataloustoimistoon eikä niin kuin nyt joskus kuukausien päästä.

- Tukioikeuksien siirtopäätöksiä voi käsitellä maaliskuun puolesta välistä alkaen. Poikkeuksena tilat, joita koskee tukioikeuksien varantoonveto kahden vuoden käyttämättömyyden perusteella. Tällöin siirtopäätöksen saa tehtyä vasta, kun varantoonvetopäätös on tehty Elyssä. Kun päätös on tehty, päivittyy tukioikeustilanne Vipuun. Ks. myös kohdat 49 ja 50.

25. Esitäytön pinta-alojen puuttuminen on huono, kun 2020 puolella tukisovelluksessa ei näy uudet digitoidut alat, ne näkyvät vain vipussa ja paperihakemusten jättävillä ei yleensä ole pankkitunnuksia, joten paperille ei saada oikeita aloja välttämättä.

- Ajantasaiset pinta-alat näkyvät uuden Tukisovelluksen Peruslohkohaallinta-osiossa. Maatilaosiossa (sekä Vipu että Tukisovellus) tukihakuvuoden pinta-alat näkyvät Lohkotiedot osiossa vasta päätukihakemuksen lähettämisen jälkeen. Paperihakijoita varten on lisäksi uuden Tukisovelluksen Raportit-osiossa raportti IA_SR200 Peruslohkojen tiedot, joka sisältää tukihaun alussa olevat ajantasaiset pinta-aliatiedot.

26. Voisitteko julkaista hakuoppaat ja liitteet yhtenä pdf-tiedostona, jotta on helpompi etsiä tietoa koko materiaalista.

- Tarkoitus on tänä vuonna tehdä hakuoppaasta myös verkko-opasta saavutettavampi versio, joka julkaistaan kokonaisuudessaan pdf:nä.

27. Miksi kaikkein uhanalaisimmille alueillemme eli perinnebiotoopeille ei saa haettua uusia sopimuksia?

- Tällä hetkellä (kevät 2020) ympäristökorvauksen määrärahat on sidottu voimassa olevien sitoumusten ja sopimusten maksamiseen. Hallitusohjelman lisämäärärahan turvin voidaan nykyiset ympäristökorvaukset maksaa ja tehdä sopimukset niihin kosteikko- ja perinnebiotooppihankkeisiin, joissa ei-tuotannollinen investointi on valmistunut, sekä lisäksi joihinkin aiemmin loppuneisiin sopimuskohteisiin. Muuhun ei ole määrärahoja.

28. Saisimmeko koulutuskalvot ruotsin kielellä käytettäväksi viljelijäkoulutuksissa?

- Tukihakukoulutuksen osuuden kalvot ovat saatavilla. Talvipäivien työpajoista kaikkea materiaalia ei ole käännetty. Jos tarvitset jonkin tietyn esityksen tietoja, voit pyytää niitä suoraan asiantuntijalta.

29. Voisiko lomakkeet päivittää hyvissä ajoin ja ilmoittaa siitä esim. Pikantissa?

- Tukihakuun liittyvät lomakkeet pyritään julkaisemaan samaan aikaan, kun sähköinen haku aukeaa ja tästä ei ole tarpeen erikseen tiedottaa. Muiden lomakkeiden osalta yritetään ottaa toive huomioon nykyistä enemmän.

30. Tuleeko jossain vaiheessa viljelijälle näkyviin ns. arkistokappale lähetetyistä hakemuksista ja liitteistä? Tällä hetkellä näkyy vain tieto palautetuista hakemuksista.

- Asiakirjojen näkymisen palauttaminen Vipuun on työn alla. EU:n tietosuoja-asetuksen (GDPR) toimeenpano on aiheuttanut asiakirjojen arkistokappaleiden tilapäisen sulkemisen Vipu-palvelussa.

31. Jos nyt luopuu ympäristösitoumuksesta pääseekö enää mukaan uudella kaudella

- Täyttä varmuutta asiaan ei vielä ole. Aiempina ohjelmakausilla uudella kaudella on voinut antaa sitoumuksen, vaikka ei ole ollut sitoutunut edellisellä kaudella.

32. Jos viljelijä jatkaa ympäristösitoumusta ja poistaa sitoumusalaa maatalouskäytöstä nyt keväällä tai kesällä, tuleeko sitoumuksen takaisinperintää vuoteen 2015 asti?

- Kyllä, jos ala säilyy tilan hallinnassa.

33. Jos sitoumusta ei jatka tänä vuonna, onko riski ettei pääse seuraavan ohjelmakauden mahdolliseen ympäristösitoumukseen mukaan? Entä sellaiset, jotka eivät ole sitoutuneet tällä kaudella ollenkaan, pääsevätkö he mukaan uuteen ohjelmakauden sitoumukseen?

- Asiasta ei ole päätöstä. Uutta sitoumusta ei kaiken todennäköisyyden perusteella voi antaa siirtymävuoden (-vuosien aikana). Ohjelmakausien vaihtuessa on aina aikaisemmin voinut antaa uuden sitoumuksen.

34. Voisiko kuitenkin viljelijälle lähettää ilmoituksen hakuajan päättymisen jälkeen, jos sähköinen hakemus on jäänyt järjestelmään kesken -tilaan? Paperihakemuksella ei tätä ongelmaa ole, hakemus joko on tai ei ole (ei voi olla "välillä").

- Ohjeistamme viljelijää varmistamaan hakemuksen palauttamisen sovelluksessa ja lähettämään sen ajoissa. Lähettämisen jälkeen vastaanotettu sähköposti (kuittauksena vastaanotetusta hakemuksesta) on tuenhakijan helpoin ja varmin varmistus. Paperihakemuksin voi jäädä pöytälaatikkoon. Tällä hetkellä Ruokavirastolla ei ole resursseja uusien tekstiviestimuistutusten lähettämiseen.

35. Ympäristösopimuksien sopimusnumerot on kirjattava 101B:lle, onko ne kirjattava myös Vipun kautta lähetettävään hakemukseen ja miten pakollinen se tieto on?

- Ei tarvitse. Vipu osaa ehdottaa valmiiksi valittavaksi kaikki päättyvät sopimukset, joista hakija voi valita, mitä sopimuksia jatkaa.

36. Jos viljelijä saa hallintaansa lohkon, joka on ollut edellisellä suojavyöhykkeenä. Saako uusi hallitsija jatkaa suojavyöhykettä, mikäli hänellä on ko. toimenpide valittuna, muttei ole enemminkin ollut suojavyöhykettä.

- Voi jatkaa suojavyöhykelohkoa. Tässä tapauksessa voi myös ottaa ”ympäristönhoitonurmet”- toimenpiteen, jos sitä ei vielä ole.

37. Säilyvätkö korvauskelpoisuudet uudella ohjelmakaudella? Jos nyt jättyy ympäristökorvauksen ulkopuolelle, se ei estä sitoutumista ympäristökorvauksen uudella ohjelmakaudella?

- Asiasta ei ole päätöstä. Korvauskelpoisuus on kuitenkin suunniteltu lohkon pysyväksi ominaisuudeksi, joten todennäköisesti menettely säilyy.

38. Ympäristökorvauksen koulutusvaatimuksesta; jos peltojen hallinta on siirretty v. 2019 puolella, niin koulutusvaatimus tulee täyttää 30.4.2020 mennessä (?). Sitoumus on nyt siirretty, mutta koska tässä vaiheessa vuodelle 2020 ei sitoumuksia vielä löydy, niin vaikka viljelijä suorittaisi Vipun tentin, kirjautuuko suoritus mihinkään kun sitoumuksia ei vielä ole muodostunut?

- Ympäristösitoumusten tekninen pidennys vuodelle 2020 on tehty, sekä tukisovelluksessa että Vipussa näkyy vuosi 2020 sitoumuksilla. Vuonna -20 suoritettu tenttipäivämäärä menee ajossa sitoumuksen tietoihin.

39. Pitääkö myyntikasvi myydä vai riittääkö että viljelee myyntikasvia? Pitääkö olla jokin kuitti?

- Ei ole myyntipakkoa. Vaatimuksen täytyminen tarkistetaan hakemuksella ilmoitetuista kasveista.

40. Luomuun siirtyminen osittain? Voiko osan pelloista jättää tavanomaiseen ja siirtyä luomuun vain myytävien avomaan vihannesten aloilta?

- Uutta sitoumusta hakeva voi. Jos tilalla on päättyvä sitoumus, on jatkettava sitä, ei voi antaa uutta.

41. Eli jos luomutilan sitoumus päättyisi tänä vuonna niin hän ei hae uutta sitoumusta vaan ainoastaan päättyvälle sitoumukselle jatkovuoden? Jos ei siis tule yli 5ha lisämaata

- Kyllä. Viljelijä hakee silloin vain yhtä sitoumuksen jatkovuotta.

42. Voiko hakea tukioikeuksia varannosta toisen kerran jos ensimmäinen hakemus hylätty?

- Voi hakea, jos varantoperusteessa ei ole hakuaikaa rajoitettu tiettyyn vuoteen. Uuden viljelijän ja nuoren viljelijän hakuperusteella voidaan myöntää yhteensä vain yhden kerran tukioikeudet varannosta.

43. Pitääkö luomusitoumuksen vastaanottajan täyttää koulutusvaatimus, jos sitoumus siirretty 2020 ja haetaan vuoden jatkoa?

- Kyllä. Sitoumuksen koulutusvaatimuksen on täytyttävä sitoumuksen siirtohetkellä.

44. Lomakkeet - esim. SPV-tapauksissa pitää jättää useita paperilomakkeita. Olisi tärkeää että lomakkeet päivittyisivät aikaisemmin.

- Selvitetään asiaa ja mietitään pitäisikö spv:hen liittyvien lomakkeiden julkaisua koordinoida enemmän.

45. Voiko sitoumuksen siirtoja jo tallentaa?

- Kyllä.

46. Monitorointi käytännössä? Satunnainen satelliittivalvonta kasvipeitteisyydestä?

- Käytännössä satelliittikuvista pääteltäisiin jonkin tukiehdon täytyminen, tällaisia ehtoja voisivat olla esim. onko lohkolle perustettu kasvusto, onko ilmoitettu kasvi oikea, onko niitetty, onko lohko kasvipeitteinen vaadittuna ajankohtana. Ehdot tarkistetaan kaikilta, ei otantaan perustuen.

47. Ympäristökorvaussitoumustieto pitää saada lohkolistaukseen.

- Selvitämme mahdollisuutta tähän. Tällä hetkellä lista sitoumuslohkoista löytyy Maatilaosion Sitoumukset ja sopimukset- välilehdeltä.

48. Jatkoa tukioikeuksien siirtoon: ostin tilan tukioikeuksineen lokakuussa 2019 ja toimitin siirtolomakkeet maataloustoimistoon marraskuun alussa eikä nyt tänään näy Vipussa. Eli paimenkirje/määräys maataloustoimistoon, että eivät kokoa kansioon joka voi hävitä tai unohtua.

- Vaikka tukioikeuksien siirtopäätöksiä kunnassa päästään tekemään vasta maaliskuusta alkaen, lomakkeiden kirjaus Tukisovellukseen (vanha) on mahdollista.

49. Kunnissa ei ole voinut tehdä vielä päätöksiä tukioikeuksien siirroista, koska se ei ole ollut mahdollista tukioikeusrekisterissä.

- Helmikuun Skype-käsittelykoulutuksessa avattiinkin jo tätä Tukioikeusrekisterin päivitysaikataulua ja syitä, joiden vuoksi rekisterin vuosipäivitys voidaan tehdä vuosittain

vasta maaliskuussa. Uuden vuoden perustamisen aikatauluun vaikuttavat oleellisesti edellisen vuoden valvontojen varantoonvedot.

- Varantoonviennit valvonnan perusteella 2019 pitää saada tehtyä ennen vuoden 2020 päivittämistä. Ely-käsittelijät tarvitsevat aikaa varantoonvientien kuulemisessa ja päätösten teossa ja heille on annettu aikaa käsitellä varantoonviennit helmikuun loppuun saakka. Vasta tämän jälkeen voidaan tehdä tukioikeuksien kahden vuoden käyttämättömyystarkastelu, jonka perusteella Tukioikeusrekisteriin muodostetaan kyseiset käyttämättömyyspäätökset vuodelle 2020.
- Vasta edellä mainittujen toimenpiteiden jälkeen Tukioikeusrekisterissä voidaan mahdollistaa tukioikeuksien siirtopäätösten teko. Kunnilla on mahdollista tehdä päätöksiä aina lokakuuhun saakka.

50. Korvauskelpoisuuden siirto; voiko maanomistajan/vuokranantajan lohkolta siirtää korvauskelpoisuuden viljelijän omalle lohkolle, jos ko. lohko jää kokonaan pois viljelyksessä esim. metsitetään? Tässähän ei korvauskelpoinen ala lisäännny mitenkään. Olisi hyvää byrokratian purkua kun korvauskelvottomia lohkoja saisi karsittua pois ja yhdistettyä isommiksi.

- Säädösten perusteella ei mahdollista

51. Valitettavasti tukioikeussiirtopäätöksiä päästään kunnassa tekemään vasta nyt maaliskuussa 2020, kun Ruokavirasto on päivittänyt tukioikeusrekisterin vuodelle 2020. Lomakkeet on kirjattu IACS-järjestelmään eli ne eivät ole toimistossa vain mapin varassa. Mielellämme olisimme tehneet päätöksiä, jos se olisi ollut mahdollista.

- ks. kohta 50.

52. Tuleeko uuteen tukisovellukseen näkyviin ne lohkot maaseututoimistoille, jotka eivät ole kenenkään hakemuksella?

- Tällaista palvelua ei ole tällä hetkellä suunnitelmassa.

53. "Vanhasta tekniikasta (elmo) luopuminen hallitusti ja siirto tukisovellukseen. Miksi vanha evira saa kehittää yhä omia selainpohjaisia (elmo, luova ja touko) ja vaikeita sovelluksiaan? Elmon lisenssi oli joskus 50 000 kuussa?!"

- Ruokaviraston eri linjoilla (mm. Maaseutulinja, Elintarvikeketjulinja) sovelluskehitys etenee hieman eri tahdissa ja toisistaan riippumatta. Yhtenäisten sovellusten toteutuminen ei tapahdu hetkessä.

54. Minkä vuoksi Vipu:n demoversiota ei toteuteta? YTA alueille on siirretty Vipu neuvonta, joka on toisinaan todella hankalaa ilman että ohjelma on käytössä.

- Demoversio on erillinen sovellus, jonka tekemiseen ei ole tällä hetkellä resursseja. Vipu-sovelluksen kunkin version ominaisuudet varmistuvat vasta juuri ennen julkaisua, ja tällä aikataululla vastaavan demon tekeminen ei ole mahdollista.

55. Miten pilvisyys vaikuttaa monitorointiin?

- Pilvisyys vaikeuttaa optisten satelliittikuvien saantia, mutta suurin osa tulkinnasta voidaan tehdä myös tutkasatelliittien avulla. Näin ollen sääriski pienenee olennaisesti eivätkä pilviset olosuhteet vaikuta merkittävästi monitorointiin.

56. Hakija on luopumassa kosteikosta ja kosteikon hoidosta (2015). Voiko sopimuksen siirtää uudelle hallinnoijalle. Missä vaiheessa se tulisi tehdä. Onnistuuko jos sopimuksen tämän hetkinen hakija hakee jatkoa keväällä 2020 ja siirto tapahtuu ennen elokuun loppua vai miten? Vai miten menetellään että uusi hallinnoija jatkaa sopimusta.

- Voimassa olevan sopimuksen voi siirtää, eli sopimuksen voi siirtää vaikka nyt jo ennen tukihakua tai sitten elokuussa viimeistään jotta tuet menee sitten sille, joka jatkaa sopimusta.

57. Kuka päättää tukioikeuksista luopumisesta? Milloin päätös voidaan tehdä?

- Virallisesti päätös tukioikeuksista luopumisesta syntyy vasta, kun suoria tukia koskeva laki on hyväksytty eduskunnassa (12/2021). Valmistelijoiden näkemys asiasta lyötäneen lukkoon tämän kevään aikana. Tällä hetkellä mikään taho ei ainakaan aktiivisesti vastusta luopumista.

58. Miten poistetaan passiivisen lohkon geometria?

- Passiivisen lohkon geometriaa ei voi yksistään poistaa. Passiivisten lohkojen, eli sellaisten lohkojen, jotka on siirretty muuhun kuin maatalouskäyttöön, geometriaa ylläpidetään peltolohkokisterissä niin kauan kunnes lohkon päälle piirretään uusi lohko. Tällöin passivoidun ja uuden lohkon välille syntyy historyayhteys ja passiivisen peruslohkon geometria häviää.